

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie“ (prepracované znenie)

[KOM(2011) 402 v konečnom znení – 2011/0187 (COD)]

(2012/C 24/29)

Spravodajca: **Raymond HENCKS**

Rada sa 22. júla 2011 rozhodla podľa článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie“ (prepracované znenie)

KOM(2011) 402 v konečnom znení – 2011/0187 (COD).

Odborná sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť, poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci, prijala svoje stanovisko 7. októbra 2011.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 475. plenárnom zasadnutí 26. a 27. októbra 2011 (schôdza z 26. októbra 2011) prijal 150 hlasmi za, pričom 4 členovia sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 Platnosť nariadenia (ES) č. 717/2007, ktoré stanovuje maximálne poplatky za roaming pri mobilnej komunikácii na veľkoobchodnej a maloobchodnej úrovni, sa skončí 30. júna 2012, pričom dosiaľ sa nerozvinula zdravá konkurencia a užívatelia naďalej platia neprimerane vysoké ceny.

1.2 Preto sú potrebné nové opatrenia EÚ, ak chce dosiahnuť cieľ, ktorý si stanovila v digitálnom programe pre Európu, a to nulové rozdiely medzi poplatkami za roaming a vnútroštátnymi poplatkami najneskôr v roku 2015.

1.3 EHSV súhlasí s novými opatreniami, považuje ich za primerané a vhodné na zabezpečenie dostupnosti a prístupu k službe všeobecného hospodárskeho záujmu za prijateľné ceny. Nové navrhované znížovanie maximálnych poplatkov je krok správnym smerom v rámci postupného strednodobého odstraňovania akýchkoľvek špecifických poplatkov za roaming.

1.4 EHSV tiež vyjadruje v zásade súhlas s tým, aby sa účastníkom umožnil prístup k hlasovým, SMS a dátovým roamingovým službám ktoréhokoľvek prepojeného alternatívneho poskytovateľa roamingu.

1.5 EHSV však vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasťou návrhu Európskej komisie nie je analýza vplyvu nových opatrení na zamestnanosť a pracovné podmienky v tomto odvetví.

1.6 Pokiaľ ide o dĺžku odchádzajúcich roamingových hovorov, EHSV požaduje, aby sa znížila minimálna prvá účtovaná položka, ktorá je v súčasnosti stanovená na 30 sekúnd a zohľadnil sa vývoj v tejto oblasti v niektorých členských štátoch.

2. Kontext

2.1 Od roku 2005 je znížovanie poplatkov za roaming v mobilnej komunikácii užívateľov cestujúcich v rámci Európskej únie súčasťou politiky v oblasti elektronických komunikácií a priemyselnej politiky EÚ.

2.2 Nakoľko opakované výzvy Komisie adresované operátorom, aby znížili neprimerane vysoké poplatky za roaming v mobilnej komunikácii, ostali bez odozvy, EÚ sa rozhodla zasiahnuť prostredníctvom cenovej regulácie.

2.3 Nariadením (ES) č. 717/2007 EÚ od 1. septembra 2007 zaviedla maximálny poplatok za minútu (eurotarifu) volaní z mobilných telefónov v roamingu (veľkoobchodná a maloobchodná úroveň), ktorého výška sa znižovala do roku 2010 o 0,03 EUR ročne.

2.4 Napriek tomu, že eurotarifa bola stanovená tak, aby ostal dostatočný priestor pre zdravú konkurenciu medzi operátormi pod maximálnou prípustnou výškou poplatku, Komisia musela skonštatovať, že vo všeobecnosti sa priemerné ceny, ktoré stanovili operátori, len mierne líšili od maximálnych určených poplatkov.

2.5 Platnosť nariadenia (ES) č. 717/2007 bola preto predĺžená do 30. júna 2012, pričom sa naďalej každoročne znížovali maximálne ceny hlasových volaní. Pri tejto príležitosti boli tiež zavedené maximálne tarify pre SMS (veľkoobchodná a maloobchodná úroveň) a veľkoobchodné ceny za prenos dát v roamingu, pričom maloobchodné ceny týchto dát neboli stanovené.

2.6 Navyše v záujme ochrany spotrebiteľov pred „skrytými nákladmi“ sa od 1. júla 2009 uplatňuje sekundová tarifikácia po prvých 30 sekundách pri uskutočnených volaniach a sekundová tarifikácia pri celej dĺžke prijatých volaní.

3. Nový návrh Komisie

3.1 Keďže platnosť nariadenia (ES) č. 717/2007 sa skončí 30. júna 2012 a vzhľadom na to, že v správe o vývoji na trhu roamingových služieb, ktorú vypracovala Komisia, sa konštatovalo, že poplatky (okrem špecifických taríf) nie sú dostatočne flexibilné na to, aby zabránili tomu, že užívatelia platia neprimerane vysoké ceny vzhľadom na konkurenčné národné tarify, Komisia nedávno pripravila nový návrh na zmenu a doplnenie uvedeného nariadenia.

3.2 Okrem ďalších výrazných znížení maximálnych poplatkov do roku 2016 alebo 2022 obsahuje nový návrh nariadenia aj tieto štrukturálne opatrenia:

- oddelenie roamingových služieb od vnútroštátnych služieb, aby mal zákazník možnosť zvoliť si iného operátora pre roamingové služby (hlasové, SMS, dátové) a ponechať si svoje telefónne číslo;
- povinnosť prevádzkovateľov mobilných sietí sprístupniť veľkoobchodné roamingové služby.

3.3 Pokiaľ ide o poplatky, Komisia navrhuje predĺžiť platnosť nariadenia (ES) č. 717/2007 o 10 rokov, t. j. do 30. júna 2022, pričom sa očakáva, že štrukturálne reformy prinesú pozitívne výsledky.

3.4 V súvislosti s maloobchodnými cenami by maximálne poplatky mali platiť do 30. júna 2016, pričom pri veľkoobchodných cenách by sa mali maximálne poplatky zachovať počas celého regulačného obdobia, pokiaľ sa v bezprostrednej budúcnosti dostatočne nerozvinie konkurencia.

3.5 Dátové roamingové služby na maloobchodnej úrovni, ktoré sú v súčasnosti jediné zatiaľ neregulované služby, sú naďalej poskytované za neprimerane vysoké ceny, ktoré niekedy predstavujú sedemnásobok veľkoobchodných cien.

3.6 Z toho vyplýva plánovaný regulačný zásah, ktorým by sa postupne znižovali maloobchodné ceny dátových roamingových služieb podľa kilobajtov do roku 2014. Od júla 2014 do júla 2016 ostanú maximálne poplatky nemenné, predtým ako sa úplne zrušia, pokiaľ zdravá konkurencia neumožní ich zrušenie skôr.

3.7 Pri veľkoobchodných dátových službách sa budú maximálne poplatky každoročne znižovať až do 30. júna 2015, kedy ostanú na rovnakej úrovni až do konca platnosti nového nariadenia (v roku 2022).

4. Všeobecné poznámky

4.1 Potreba riešiť problémy spojené s roamingom, aby sa skutočne naplnila vízia jednotného trhu, je tiež v súlade so stratégiou Európa 2020, s Aktom o jednotnom trhu a s digitálnym programom pre Európu.

4.2 EHSV pripomína, že elektronické komunikácie sú službou všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré už svojou podstatou musia byť univerzálne prístupné a dostupné za primerané ceny.

4.3 EHSV preto podporuje všetky opatrenia zamerané na odstránenie nadmerných cien pri uskutočňovaní alebo prijímaní roamingových hovorov. Okrem toho EHSV vyzýva Komisiu, aby rovnako rozhodne zasiahla aj pri neúmerných ziskových maržách poskytovateľov iných služieb všeobecného hospodárskeho záujmu s dominantným postavením.

4.4 Jeden z hlavných prvkov „digitálneho programu pre Európu“ sa týka mobilných roamingových služieb a jeho cieľom je dosiahnuť nulový rozdiel medzi roamingovými a vnútroštátnymi poplatkami najneskôr v roku 2015, čiže v strednodobom horizonte odstrániť osobitné ceny za roaming.

4.5 Tento cieľ sa však neuvádza ako formálne ustanovenie v nariadení, ktoré je predmetom stanoviska. Nové zníženie maximálnych roamingových poplatkov však ponecháva len veľmi malý priestor na rozdiely medzi vnútroštátnymi poplatkami a poplatkami za roaming.

4.6 Hoci súčasný prístup, ktorý ukladá znižovanie cien prostredníctvom stanovovania maximálnych poplatkov priniesol ich výrazné zníženie (pozri tabuľku, ktorú vypracoval EHSV), toto opatrenie spoločne s návrhom, ktorý je predmetom stanoviska, už dosiahlo maximálnu možnú hranicu a nie je udržateľné.

	Hlasové volania EUR/min. bez DPH			SMS EUR/sms bez DPH		Dáta EUR/kilobajt bez DPH	
	Veľko- obchodná cena	Malo- obchodná cena za uskutoč- nený hovor	Malo- obchodná cena za prijatý hovor	Veľko- obchodná cena	Malo- obchodná cena	Veľko- obchodná cena	Malo- obchodná cena
<i>priemerná cena do 1.9.2007</i>		0,7692	0,417	—	—	—	—
Nariadenie (ES) č. 717/2007							
max. cena 1.9.2007 – 31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
max. cena 1.9.2008 – 30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
max. cena 1.7.2009 – 30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Hlasové volania EUR/min. bez DPH			SMS EUR/sms bez DPH		Dáta EUR/kilobajt bez DPH	
	Veľko- obchodná cena	Malo- obchodná cena za uskutoč- nený hovor	Malo- obchodná cena za prijatý hovor	Veľko- obchodná cena	Malo- obchodná cena	Veľko- obchodná cena	Malo- obchodná cena
Nariadenie (ES) č. 580/2008							
max. cena 1.7.2010 – 30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
max. cena 1.7.2011 – 30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
max. cena 1.7.2012 – 30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Návrh nariadenia KOM(2011)402							
max. cena 1.7.2013 – 30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
max. cena 1.7.2014 – 30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. cena 1.7.2015 – 30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. cena 1.7.2016 – 30.6.2022	0,06	zrušenie max. ceny (*)	zrušenie max. ceny (*)	0,02	zrušenie max. ceny (*)	0,10	zrušenie max. ceny (*)

(*) Pod podmienkou, že bude existovať dostatočná konkurencia.

4.7 Znižovanie poplatkov nerieši štrukturálne problémy, ktoré pretrvávajú na trhu s roamingovými službami. EHSV preto súhlasí, aby nový návrh nariadenia obsahoval okrem maximálnych poplatkov aj štrukturálne ustanovenia, ktoré stanovujú domácim prevádzkovateľom povinnosť umožniť ich zákazníkom od 1. júla 2014 prístup k hlasovým, SMS a dátovým roamingovým službám ktoréhokoľvek s nimi prepojeného alternatívneho poskytovateľa roamingu.

4.8 EHSV v zásade víta toto ustanovenie, obáva sa však, že uvedené opatrenie prinesie príliš veľký odliv k veľkým skupinám s dominantným postavením v neprospech malých operátorov. Tým viac, že ich náklady na technickú a komerčnú realizáciu navrhovaného opatrenia budú proporčne vyššie z dôvodu fixných nákladov.

4.9 EHSV žiada Komisiu, aby dohliadala na to, že pre konečných užívateľov bude naďalej zabezpečená transparentnosť, a to i napriek zapojeniu ďalších aktérov do fungovania mobilnej komunikácie.

4.10 Hoci návrh Komisie rozšíriť prístup na trh pre nadnárodných poskytovateľov mobilných služieb (Mobile Virtual Network Operators – MVNO) by mohol zvýšiť konkurenciu, EHSV vyjadruje poľutovanie nad tým, že nebola zohľadnená požiadavka Európskeho parlamentu z roku 2005 preskúmať vplyv nariadenia na malých poskytovateľov mobilných komunikácií v Spoločenstve a ich postavenie na celom trhu s roamingovými službami.

4.11 EHSV musí konštatovať, že zhrnutie analýzy vplyvu a posúdenie vplyvu priložené k návrhu, ktorý je predmetom stanoviska, neposkytujú žiadne informácie o očakávaných vplyvoch na zamestnanosť a/alebo pracovné podmienky v tomto odvetví. EHSV preto požaduje doplňujúce analýzy.

4.12 Pokiaľ ide o dĺžku odchádzajúcich roamingových hovorov, EHSV požaduje, aby sa znížila minimálna prvá účtovaná položka, ktorá je v súčasnosti stanovená na 30 sekúnd a zohľadnil sa vývoj v tejto oblasti v niektorých členských štátoch.

V Bruseli 26. októbra 2011

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON